

Mandat Journalutvalg i WSO

Godkjent av sentralstyret i styremøte 8.6.21

Språkvasket av journalutvalget i zoom-møte 15.6.21

Bakgrunnen for av utvalget:

WSO mener at rettssikkerheten til personer som mottar helsehjelp frivillig eller under tvang, fra spesialist- eller kommunehelsetjenesten, fra private helseaktører og andre som fører journal f.eks. barnevern, ikke ivaretas godt nok. Erfaring viser at enkelte nedtegner journalnotat og epikriser ukritisk. Det vil si at de som fører journal kanskje ikke vurderer journalen som et juridisk dokument, hvor det bør stilles langt større krav til etterrettelighet, språklig nøyaktighet og verifisering av det som nedtegnes, enn det som gjøres i dag.

Utvalget skal bidra til økt kompetanse i WSO innen dokumentasjon og rettighetene i pasientjournalen i henhold til helselovgivningen.

Forankring:

Utvalget er oppnevnt av og forankret i sentralstyret til WSO. Utvalget skal jobbe i tråd med WSO sitt prinsipp-program og etiske retningslinjer.

Utvalgets sammensetning:

Utvalgets leder og øvrige medlemmer oppnevnes av sentralstyret. Medlemmene må være medlemmer i WSO. Utvalget kan bestå av inntil 5 personer. Utvalget konstituerer seg selv.

Oppnevnesperiode:

Utvalget oppnevnes for to år om gangen.

Uttalelser i media, høringer mm

Utvalget kan ved behov fremme saker i media. Uttalelser i media avklares med WSOs ledelse (leder eller nestleder). Høringssvar og innspill godkjennes av WSOs ledelse.

Overordnet målsetting:

- Utvalget skal være WSO sin kilde til kompetanse innen journaldokumentasjon.
- Bidra til økt oppmerksomhet og kunnskap blant medlemmer, helsepersonell og akademia om betydning av nøyaktig språk, etterrettelighet, rettssikkerhet og respekt for individet i dokumentasjon i pasientjournalen.
- Skaffe informasjon til WSO om hvordan rettssikkerheten i journalføringen for personer med psykiske helseutfordringer ivaretas.
- Være en pådriver for å videreutvikle WSO sin politikk på området.

Utvalget skal:

- Synliggjøre utfordringer knyttet til manglende dokumentasjon, feildokumentasjon, og over- og underrapportering i journaler/saksmapper.
- Synliggjøre utfordringer med svak tilgangskontroll, som vil si kontroll på hvem som skal ha tilgang til de ulike journalene og hvem som ikke skal ha tilgang.
- Synliggjøre utfordringer med hvordan en ordlegger seg i journaler/saksmapper.
- Synliggjøre etiske utfordringer i journaldokumentasjonen, som for eksempel: Hva skal

dokumenteres, om hvem og hvordan.

- Synliggjøre behovet for å verifisere at opplysningene som nedtegnes stemmer.
- Synliggjøre konsekvensene feil og mangler i pasientjournalen kan få for den enkelte, både sosiale (familiære), psykiske (krenkelser) og økonomiske, og ikke minst med tanke på rettsikkerheten i klagesaker, NPE, Kontrollkommisjonen, tvangsbestemmelser, medisinerings og så videre.
- Synliggjøre snoking og tvilstilfeller der innsyn i pasientjournalen oppfattes som uberettiget.
- Synliggjøre faren for svekket tillitt til helsetjeneste og helsepersonell om ikke personvern og etterrettelighet i pasientjournalene ivaretas.
- Synliggjøre ulike juridiske problemstillinger knyttet til journal og journalføring, innsyn, retting, sletting, klaging og rettsak (der pasientjournalen kan bli lagt frem).

- Bidra til økt kunnskap om retten til innsyn, sletting og retting, samt sperring i pasientjournalen etter helsepersonelloven (§41), (§43) og (§42).

- Bidra til å belyse og lage debatt om begrepene «kvalitet og sikkerhet i helsetjenesten».

Begrep som brukes som et argument for stadige utvidelser av tilgangen til pasientjournalen og opprettelse av ulike helseregistre (helseregisterloven). Helseregistre som lagrer pasientopplysninger og henter ut disse til kvalitetsmål uten at pasienten forespørres.

Jobbe aktivt med høringer som har med pasientjournalen å gjøre.

Utvalget skal ikke:

- Drive rettshjelp, men kan videreformidle kontaktinformasjon til rett klageinstans og bistå med informasjon om rettigheter i klagesaker, så langt kapasiteten og kompetansen tilsier det.

Rapportering:

- Utvalget sender referat fra sine møter til leder av sentralstyret og/eller sekretær og holder styret løpende orientert om sitt arbeid. Utvalget skriver en kort beskrivelse av sitt arbeid til årsmeldingen.

Aktuelle lover og forskrifter:

HPL §40: «Journalen skal føres i samsvar med god yrkesskikk og skal inneholde relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen, samt de opplysninger som er nødvendige for å oppfylle meldeplikt eller opplysningsplikt fastsatt i lov eller i medhold av lov. Journalen skal være lett å forstå for annet kvalifisert helsepersonell.»

HPL §47: «I rettsak eller forvaltningssak om helsepersonells yrkesutøvelse, kan opptegnelser, journal og journalmateriale kreves lagt fram som bevis i original eller bekreftet fotokopi eller utskrift.»

Pasientjournalforskriften: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-01-168>

Helsepersonelloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64>

Pasient- og brukerrettighetsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63>